

Az Újság

politikai, társadalmi, közgazdasági és irodalmi napilap

Hirdetéseket a nap bármely szakában felvesz a kiadó-hivatal

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SALONTA—NAGYSZALONTA, PIATA UNIRII
(TOLDI-TÉR) 13. sz.

Szerkesztésért felelős:
GAAL SÁNDOR

A választásról

Az időszaki választásról — őszintén szólva — nem szívesen írunk. Nem pedig első sorban azért, mert szerencsés gondolat volt ugyan olyan időpontra tenni, amikor mindenki ráér, de kész szerencsétlenség a szavazási jog gyakorlását a zsebünkől tenni függővé.

Hogy miért? Azért, mert a választói igazolványhoz fénykép kell. Ezt pedig pénzért készítik. Legalább 20 lei. Ehez hozzáadódik a nyomtatvány ára, ami tíz lei, summa summárum legalább harminc lei. Azt nem számoljuk, hogy mennyit veszít azzal valaki, ha egy hétig ácsorog majd, amíg rákerül a sor az igazolvány kiállítására során.

Mert — sajnos — nagyon kevés az, akinek drága az ideje, ebben a munkanélküli világban!

Ami magát a választást illeti? Hát — istenem — egészen egyszerű. Mert látszólag magára van hagyatva minden párt. Ismétlem: látszólag, mert valóságban nem ez a helyzet.

Mit nyerhet a magyarság? Bennünket első sorban mindig ez érdekel. Lássuk!

A Magyar Párt jelöltet állított. A magyar szavazatok száma van annyi, hogy Bihar megye más nemzetiségű szavazóival szemben is részt vehet a választási küzdelemben.

Ezzel elvette szavazóinak szavazatát a többi pártoktól s így gyengítette valamennyi ellenzéki pártot.

Hogy mi lesz az eredmény, nem tudható!

Csak az tény, hogy a magyarságra igen parányi előnye származhat ebből a választástól és nem szeretnénk, ha mi lennénk az az örült har-

madik, akit elpáhol az a bizonyos kettő, aki veszekedik, de nem szereti, ha beleavatkoznak marakodásukba.

Ha pedig már ennyire vagyunk: nem lehetne úgy intézni, hogy legalább ne fi-

zessünk rá. Miután úgy is a régi választási lajstrom alapján szavazunk, nem lehetne a régi, fényképnélküli igazolvánnyal gyakorolni alkotmányos jogainkat?

»O«

Minisztertanács Bukarestben

Lugosanu államtitkár képviseli Romániát a Népszövetségénél

Bukarestből jelentik: Popoviciu pénzügyminiszter és Mironescu távollétében helyettes miniszterelnök, teljesen felgyógyult könnyebb betegségből.

Tegnap minisztertanács volt, amelyen ő elnökölt. A minisztertanács a gazdasági hely-

zet szanálására irányuló tárgyakkal foglalkozott, majd pedig megbeszélték, hogy milyen álláspontot foglaljon el Románia a Genfben a napokban megkezdődő konferenciákon.

A nemzetek konferenciáján Titulescu képviseli Romániát.

Ugy látszik, ennek tulajdoni-
tanak nagyobb fontosságot.

A Népszövetség ülésén Lugosanu államtitkár vesz részt Románia képviselőjeként.

A nemzetek konferenciája január 19-én veszi kezdetét.

Az Európai

Egyesült Államok eszméje a megvalósulás stádiumában

Genfből jelentik: A most összeülő nemzetek konferenciája a Briand-féle memorandummal fog foglalkozni.

Briand még a múlt évben memorandummal fordult az összes európai államokhoz,

amelyben véleményüket kérte ki egy állam-összpontosítás eszméje tárgyában.

Az egyes államok megadták válaszukat. Egyik sem zárkózott el az eszme elől.

Az utóbbi fél év eseményei egyenesen siettettké a helyzet kialakulását,

mert az általános gazdasági helyzet felborulással fenyegeti az egyensúlyt.

Nem valószínű, hogy már most sikerülni fog végleges megállapodásra jutni, de mindenestre közelebb fogja hozni egymáshoz az egyes nemzetek képviselőit, s így a további tárgyalások menete biztosítva lesz.

Ha egyes államok esetleg nagyobb nehézségeket emelnek, akkor a középeurópai országok külön is folytatják a megbeszéléseket — s eset-

leg önmaguk alakítják meg az új államszövetséget.

Megkezdődtek a ski versenyek Szinajában

Szinajából jelentik: Ma megkezdődtek a nemzetközi ski versenyek. A versenyre Európa valamennyi siető nemzete bevezetett s a versenyzők mind meg is érkeztek.

Időprognózis

A havazás szűnésével hidegebb idő várható.

A „Pacsirta“

című operett az Ipartestületnél elmarad.

Erősen csökkent a város trafik forgalma

Pálos postafőnök mintaszerű rendet teremtett a postán

A szomorú gazdasági helyzet legfényesebb bizonyítéka az, hogy két év alatt négymillió lejjel kevesebb dohányt fogyasztott Szalonta város és környéke, mint két évvel ezelőtt.

Talán nem is a dohányzók száma lett kevesebb, hanem a fogyasztott dohány minősége és mennyisége mutatja azt, hogy anyagilag erősen estünk.

A finomabb cigaretta és dohányfajta alig fogy, ezzel szemben erősen emelkedett az olcsóbb dohánytermékek fogyasztása.

1928-ban 17.326.469 lej értékű trafik fogyott el.

Az 1929 évben csak 15.778.919 lej értékű adott el a posta.

A múlt 1930. évben azonban már csak 13.468.000 lejt tett ki a város és a járás trafikfogyasztásának értéke.

A posta hivatalnál különben példás rend és tisztaság uralkodik. Pillanatok alatt szolgálják ki a közönséget s megszűntek mindazok a panaszok, amelyek a múltban hangzottak el a durva bánás mód és a késedelmes kiszolgálás miatt.

Pálos Sándorról meg kell állapítani, hogy sokat tett a közönség és posta érdekében s teljesen megnyerte a közönség bizalmát.

Bevertek a cseh követ autójának ablakait Bécsben

Bécsből jelentik: A „Nyugaton a helyzet változatlan“ c. film előadása alkalmából az uccákon nagy tömeg tüntetett.

A cseh követ autója véletlenül éppen arra haladt. A tömeg megismerte s beverte az összes ablakokat. A soffőrön kívül senki semült az autóban, így senki sem sérült meg.

Megszűnt a Rajna vidéki bányász sztrájk

Dortmundból jelentik, hogy a bányászok mindenütt felvették a munkát s így a sztrájk mozgalom teljesen befejezettnek tekinthető.

Megállapították, hogy kommunista ügynökök agitáltak a bányamunkások között, akiknek a munkája azonban teljesen eredménytelen maradt. Tizennégy agitátort őrizetbe vettek.

Köszönetnyilvánítás

Mindazon rokonoknak, jó ismerősöknek akik feledhetetlen halottunk

Szathmáry István

temetésén megjelentek s részvételükkel fájdalmunkat enyhítették, ezúton mondunk köszönetet.

A gyászoló család.

A kamatellenes Liga

Mindig nagy elégtételünkre szolgál ha a köznek tudunk szolgálatot tenni.

A Kamatellenes Ligával kapcsolatban most arról értesültünk, hogy a helyi mozgalom egyik szereplője Gligor János, lemondott arról, hogy a mozgalom élén álljon, így itt a mozgalom megszűntnek tekinthető.

Ez a tevékeny szorgalmas ember majdnem szintén áldozata lett a messziről jött embereknek, akik minden áron megakarták alakítani Szalontán is a liga fiókját. Nem kell csodálkozni rajta. Olyan időkkel élünk, amikor a hangzatos szavak igen jó talajra találnak és még hozzáértő szakemberek is tévedésbe esnek.

A Bánatban szintén beszédtek a 250 lejes tagdíjakat s aztán nyomtalanul eltűntek. A rendőrség kutat az iparlovagok után.

Szalontán éppen Gligor János akadályozta meg, hogy a dolog napirendre fejlődjen.

Helyre állott a rend a spanyol egyetemeken

Madridból jelentik: Az összes spanyol egyetemeken megkezdődtek az előadások. A megnyitások alkalmából sehol semmi incidens nem volt.

Öt halálos áldozata van az olasz óceánrepülésnek

Rómából jelentik: Most jutottak nyilvánosságra azok a események amelyek az olasz repülő flotta amerikai repülése alkalmából játszódtak le.

Ezek szerint a repülésnek öt halálos áldozata van.

Mindjárt Spanyol Guineából való utnak induláskor az egyik repülő 50 méter magasságból kénytelen volt leszállani, amikor is az egyik uszó szárny letört. A pilóta nyomban meghalt.

Kevés idő múlva egy másik gép kigyuladt. A tűz olyan rohamos gyorsasággal terjedt el a gépen, hogy a bennülők mind szénáégttek.

Igy a nagy örömből gyász is vegyült, s a nagy kísértet öt ember életét követelt.

Kiüritik a Regálét

Regále telep épületét, amely egyike volt a város legjövendősebb épületeinek, a városi tanács a gör. keleti egyház részére engedte át, hogy annak helyén a templomot felépíthessék.

Az épületben üzletek vannak, amelyeknek elhelyezéséről a város tartozik gondoskodni, vagy esetleg más uton kárpótolni a bérlőket.

Az építészeti hivatal szakvéleménye szerint, a jelenlegi bérlők áthelyezése, illetve kártalanítása százezer lejnyi összegbe kerül.

Dicker Károly tenkei-uti kereskedő most ajánlatot tett a városnak, hogy Balogh Imre hentes üzletének hajlandó helyet adni, ha a város az általa felajánlott üzlethelyiséget átalakítja.

Ez esetben arra az időre, amíg Balogh Imrével szemben szerződéses kötelezettségben áll a város, a helyiségért nem kér semmi bért.

A kistanács legközelebbi ülésén fog az ajánlat tárgyában dönteni.

Rádióműsor

Péntek, január 9
Bukarest

- 1 Gramofon
- 5 Moscopol zenekar
- 7 Rádióegyetem
- 9 Kamara zene
- 11 Hírek

Budapest

- 5 Gyermekek
- 6 Tót nyelv lecke
- 6:25 Operaházi hangverseny
- 8 Cigányzene
- 8:30 Felolvasás
- 9 Közvetítés Bécsből
- 11 Zongora hangverseny
- 11:30 Felolvasás, utána hírek, majd jazz zenekar

Szombat, január 10
Bukarest

- 1 Gramofon
- 5 Zenekar
- 7 Rádióegyetem
- 8 Gramofon
- 9 Kórusok
- 11 Hírek

Budapest

- 10:15 Házikvartett
- 1 Harangszó, utána időjárás majd szalózenekar
- 2 Időjárás
- 5 Novellák
- 6 Cserkész előadás
- 7 Régi pestiek
- 7:25 Katonazene
- 8:30 Mit üzen a rádió?
- 9:15 Gyuri urfi. Bohózat. Utána hírek, majd cigányzene

Meghalt Magyarország legrégebbi közjegyzője

Békéskabáról jelentik: Tegnap meghalt 82 éves korában Weisz Bernát királyi közjegyző.

Weisz Bernátot ezelőtt 53 évvel nevezték ki Csabára közjegyzőnek s azóta megszokták nélkül, közmegegyezésre folytatta működését.

Tip. „GAÁL ÉS TÁRSA“ nyomdája Salonta.

Köszönetnyilvánítás

Mindazon rokonoknak, jóismerősöknek, akik feledhetetlen halottunk

Molnár Kálmán

temetésén megjelentek s részvételükkel fájdalmunkat enyhítették, fogadják ezúton őszinte szívből jövő köszönetünket.

A gyászoló család

Leégett egy kommunista lap nyomdája

Stokhomból jelentik: Az itteni kommunista lap nyomdája tegnap kigyuladt és porrá égett. A kár harminc millió lei. A tüzet gyújtogatás okozta.

Sok a hamis pénz Magyarországon

Budapestről jelentik: Magyarországon az utóbbi időben igen sok hamis ércpénz került forgalomba. Különös képen az egy és öt pengősök voltak azok, amit nagyobb mennyiségben hamisítottak.

A rendőrség és csendőrség hetek óta országszerte nyomoz s a rendszeres kutatásnak meg lett az eredménye.

Tegnap Abádszalókon elfogták D. Nagy Péter gazdálkodót és 4 társát, akiknek lakásán megtalálták a hamis pénz készítéséhez szükséges anyagot és gépeket.

A közeli Békéscsaba környékén pedig hamis egy pengősök vannak forgalomban. Tegnap délután éppen egy Magyarországból hazatérő brassói kereskedőt csaptak be, amennyiben 28 drb. egypengőst sóztak a nyakába váltás alkalmával.

Felhívjuk az átutazók figyelmét a kellő óvatosságra. A hamis pénzt a valóditól csengése révén lehet felismerni.

A hamis pénz nem cseng, hanem tonpán kong s könnyen hajlítható.

Ne hagyja magát megtéveszteni, mert nálam minden saját árban, sőt még áron alul lesz kiárulva!

Csordás

Rádiósok figyelmébe

Pálos postafőnök kéri a rádiósokat, hogy még e hó folyamán fizessék be a rádió előfizetési díjakat, mert a postaigazgatóság bevonja a nemfizetők engedélyét.

Régi előfizetők évi 600 lejt fizetnek. Detektoros gép után 300 lei előfizetési s 200 lei hitelesítési díj fizetendő. Új előfizetők 600 lei előfizetési és 200 lei hitelesítési díjat fizetnek lámpás készülékek után.

Öngyilkos lett Galli Lajos gazdálkodó

A nyomasztó gazdasági helyzet okozhatja azt a rendkívüli lelki depressziót, mely az öngyilkosságba tergeti az embereket.

A nehéz idő mindennap megmozdítja a maga szenzációját. Két tragikus végű haláleset pár nap alatt s már itt a harmadik.

A barmódi 24-es őrház pályabírója jelentette ma reggel, hogy

Galli Lajos 41 éves, gazdálkodót felakasztva ta-

lálták ma reggel.

Galli Lajos ismert ember volt Szabolcsban. Igen derék, szorgalmas embernek ismerték s egyelőre nem is lehet elgondolni, mi lehetett az öngyilkosság oka.

A holttestet mintegy 600 méterre találták meg az őrháztól s már csontkeményé volt fagyva.

Rendőri bizottság szállott ki a helyszínére, amely hivatta lesz az öngyilkosság okát megállapítani.

Mennyi a Föld népessége

A világszerte most folyó népszámlálással kapcsolatban nem lesz rekedtlen azzal foglalkozni, hogy mennyi ember él a földön?

A statisztikák szerint egymilliárd nyolcszázkilencvennyolc millió ember él földünkön, amelyből 710

millió a keresztény.

Európa lakossága, vallás szerint a következőképpen oszlik meg: katolikus; 184 millió, protestáns; 118 millió, görög keleti; 124 millió, izraelita; 9 millió.

Még mindig semmi nyoma sincs az élesdi rablógyilkosoknak

Élesdről jelentik: A milliomos Hercz házaspár gyilkosainak még mindig semmi nyoma nincsen.

Tegnap délután szállott ki a vezető ügyész a helyszínére. Addig az üzlet és a két holttest érintetlenül maradt.

Tétlenül áll a hatóság

Bár 3 napja múlt el a gyilkosság felfedezése óta, még a legkisebb nyom sincs, amelyen a nyomozás megindítható volna.

A csendőrség tehetetlenül áll s véletlentől vár valami fordulatot. A letartóztatott cselédleány állomása során semmi újat, vagy újat nem mondott, ami ismeret- körülmény lett volna a hatóság előtt.

A rablógyilkosok hihetetlen előre- ással végezték tettüket s min- nyomot eltüntettek.

Hogyan történt a gyilkosság? A csendőrség feltevése szerint a

gyilkosság úgy történt, hogy a tet- tes, vagy tettesek, jól ismerve a terepet és a Hercz házaspár szo- kásait, előre meghúzódtak az üz- letben.

Amikor Herczék haza jöttek, a tettes valami neszt okozhatott, hogy erre becsalja az üzletbe az öreg Herczet. Amint aztán az öreg belépett, egy hatalmas ütéssel há- tulról leütötte.

Valószínűleg az esés zajára lett figyelmes Herczné, aki szintén be- ment s a tettes vele is ugyanugy végzett.

Aztán elrabolta a pénzt, bezárta az ajtókat s elmenekült.

A nyomozás kései megindítása miatt egyébként igen nagyon meg- vannak botránkozva az élesdiek, akik nem valami nagy biztonság- ban érzik magukat.

Földgázt kutatnak Pest környékén

Budapestről jelentik: Az „Új nézedék” lapvállalat engedélyt kapt a fővárosban és környékén földgáz és meleg forrás után való kutatásokra.

A furatásokat pár napon belül megkezdik. Számítanak rá, hogy a Zéchenyi-fürdő környékén újabb bővebb vízmennyiségű meleg

forrásra találnak, amely nemcsak a fürdő kibővítését tenné lehetővé hanem az állatkert azon épületei- nek állandó meleg hőmérsékleten való tartását is, amelyekben a forró égővi állatok és növények vannak elhelyezve.

Könnyű testisértés a hógolyózás

A leeseő hó mindig örömet okoz felnőtteknek, gyermeknek egyaránt. Ősi szokás, hogy ismerős, ismeret- len meghavazza egymást.

Nos ennek is vége. Egy érzeke- nyebb pesti kisleány a járásbíró- sághoz jelentette fel egyik megha-

vazóját. A bíróság könnyű testisér- tésnek minősítette a havazódást és a kisleánynak nem épen szimpati- kus fiatalembert 20 pengő bünte- téssel sújtotta.

Tehát: tessék előzetesen engedélyt kérni a havazódásra.

Az Amerikából hazatért magyar lovastisztek a követnél

Budapestről jelentik: Rousvais Miklós, az Egyesült Államok pesti követe tegnap ebédet adott a kö- vetségen az amerikai lófuttatási versenyeken résztvevő lovastisztek tiszteletére.

Az ebéd alkalmával beszédet mondott a követ, amelyen kihang- sulyozottan azt kívánta, hogy min- dég olyan szívélyes legyen a vi- szony a két állam között, mint az ebéden résztvettek hangulata.

Estek az élelmiszer árak Budapesten

Budapestről jelentik: A főváros árvizsgáló bizottsága jelentést adott ki, amely szerint 1930. december folyamán, az ünnepek alkalmából

szokásos áremelkedések dacára is, az élelmicikkek árai 5 százalékkal estek.

Új rendszer a magyar államrendőrségen

Budapestről jelentik: A belügy- miniszter a rendőrség működését új alapokra szándékszik helyezni. Ezek során bevezetik külföldi min- tára azt az újítást is, hogy a de- tektívi kar és a polgári ruhás rend- őrök igazoló jelvényvel lesznek ellátva, amelyet a kabát gallérjá-

nak bal hajtókája alatt fognak vi- selni s a detektívek ezzel fogják igazolni magukat.

A legszebb és legmodernebb felvételek villanyról készülnek 4 órától este 10 óráig. RUBIN VALI ujonnan berendezett foto- műtermében.

MENYASSZONYOK!

Nézzék meg hatalmas mennyiségű vászon és damaszt áruimat, amit hihetetlen olcsó árban árusítok

FREIBERGER

REGÉNY

Titokzatos örtorony

Írta: GASTON LEROUX 69

Fordította: ESTY JÁNOSNÉ

Szeretlek!

— Ha csak a legcsekébb vi-
gyázatlanyságot követi el, kicsi Zo,
meg vesz minden! Nagyon jól tud-
ja, hogy nem követhetem! Nagyon
jól tudja, miért vagyok itt! Az ok-
mányok miatt, a bolgár vezérkar
okmányai miatt, melyek holnapra
a kezembe kerülnek. Ah! Azt hi-
zem, még remélhetünk! Hiszen
tudom, de milyen áron, kicsi Zo!
Tudja-e, hogy rémes dolgot mivel
most? Abba a szobába lopózkodt
be, melyet Kara basa első kadiné-
nek jelöltek ki!...

Milyen nyugodtan, milyen kere-
kenül adta elő Ivana ezeket a
dokumentumokat! Azt képzelte talán, hogy
Rouletabille eltűri, hogy a Gau-
lov feleségévé legyen! Azt hiszi
talán, hogy ezernyi veszedelem
csak azért jött ide, hogy a la-
rodalmán jelen lehessen?

A leány lenge, sötét ruhája a
szoba homályával összevegyült,

az arcáról csak két szép szemének
nyugodt, sötét tüze látszott.

Rouletabille még mindig feléje
tárta karjait. De ő nem közeledett.
Erre a szerelmes fiu így kiáltott:

— Ivana! Mindennél előbb va-
lő az, hogy szeretem magát!

Am Ivana csak a fejét rázta,
kérségtelenül azért, mert nem sze-
reti őt úgy, ahogy ő szereti, mert
senkit sem képes ennyire szeret-
ni! Jól látta Rouletabille, hogy
óriási térség választja el őket egy-
mástól, — egész Bulgária!

A leány szép szája, melyet ő
imád, ezeket mormorja:

— Oh! barátom, testvérem! ki-
csi Zo! Drága lény, — de ez nem
volt a szerelem megnyilvánulása,
inkább az elsiratása volt olyas-
minek, ami örökre odaveszett. Iga-
zán, igazán rászánta hát magát,
hogy annak a szörnynek a felesége
legyen? Minden lehetséges, csak
ez lehetetlen!

És Rouletabille hirtelen Ivana
háta mögé került, majd hevesen
karjaiba ölelte ezt az édes árnyat.
A leány teste megremegett, a lel-
két olvadozni érezte a fiu és már-
már reménykedett.

A leány azonban egyszerre visz-
szakapta magát:

— Távozzék, kicsi Zo! Távoz-
nia kell!

— Soha! magát keresni jöttem
ide, hogy elragadjam innét! Majd
csak módját ejtjük, hogy az okmá-
nyokat is megmentsük! Először is,
hol vannak most?

— Hitem szerint még mindig a
bizánci ládában, melyet Gaulov
tőlünk elrabolt... ezt a ládát pe-
dig, Rouletabille, ezt az ékszerrel
teli ládát Kara Szelim a nászéjsza-
kánkon nagylelkűen visszaadja
nekem! Megértette, kicsi Zo? Ér-
ti-e most már, miért kell, hogy a
Gaulov felesége legyek? Holnap
este, mikor majd behozatja a lá-
dát a menyasszonyi szobába, meg-
tudom a valót és azt másnap reg-
gel rögtön tudatni fogom magával
és maga el fog innen távozni, az
okmányokkal együtt visszatér Szó-
fiába!

— És maga? — könyörgött
Rouletabille, ki esztelennek, ször-
nyűségeseknek tartotta ezt a tervet.

— És maga? — ismételte uj-
ra, mialatt forró öleléssel karjaiba
szorította a viruló életet, melynek
drága súlyát keblén érezte. — És
maga?

— Oh! Én! ne foglalkozzék
többé velem! Boldog leszek, ha
honfitársaimnak szolgálatot tehet-
tek! Kicsi Zo! kicsi Zo! — mor-
molta, mialatt lázas kezeibe fog-

a Rouletabille lejét. — Maga sze-
ret, tudom! és én is szeretem, de
engedelmeskednie kell! Szükségem
van magára. Násza után másnap,
Kara basa oldalán, a kadiné ki-
vonul a várkastélyból, megszemléli
Gaulov birodalmát. Legyen ott,
ahol a menet elvonul!

Foly. köv.

Apróhirdetések

KIADÓ azonnal 2 szoba, elő-
szoba, konyha és mellékhelyisé-
gekből álló uri lakás. Cím a kiadóban.

EGY zsebkendőben kis összegű
pénz találtatott a baromfi piacon.
Tulajdonosa átveheti a kiadóban.

ELADÓ 3 darab prima sertés.
Honvéd-ucca 16. sz. 1—3.

Két kövér, 100 kilós malac el-
adó Arany-ucca 47 sz. a.

Mindennemű

vésnöki munkákat

gumi és réz bélyegzőket, réz név-
táblákat, ezüst, arany monogramo-
kat, acél stancákat a legtekélyesebb
kivitelenben készít

WEISZBRUNN LÁSZLÓ

ARAD, Str. Gojdu 15.

Az Újság

nyomdája a legmodernebb anyaggal fészertelt nyomda, mely
minden ilyen irányu munkára be van rendezve. Tekintettel a
a rendkívüli viszonyokra, hihetetlen olcsó áron készít min-
dennemű nyomtatványt, béli és esküvői meghívókat, el-
jegyzési kártyákat, névjegyeket stb. Aki pedig előfizet az

Az Újság

ra, minden hónapban díjtalanul közölhet egy apróhirdetést!